

সূজনী

নাৰী কথা

সূজনী

নাৰী কথা- ৩

নৰ্থ ইষ্ট নেটৱক

৭ বি, জে এন বৰুৱা পথ, যোৰপুখুৰী, গুৱাহাটী

www.northeastnetwork.org

মাৰ্চ, ২০২৩

সৃজনী
নারী কথা

নথইষ্ট নেটৱৰ্ক

সৃজনী- নাৰী কথা তৃতীয় পৰ্ব

নাৰী কথাৰ তৃতীয় পৰ্বই নৰ্থ ইষ্ট নেটৱৰ্কৰ সৈতে সম্পর্কিত মহিলা, তেওঁলোকৰ চিন্তা, তেওঁলোকৰ আকাংক্ষা, মহিলা হিচাপে তেওঁলোকৰ পৰিচয়ৰ কথা কৈছে। তেওঁলোক হৈছে নিৰ্যাতনৰ উন্নৰজীৱী, কৃষক, ঘৰ-ভিত্তিক শ্ৰমিক, শিল্পী, শিপিনী আৰু সমাজ কৰ্মী। তেওঁলোক উৎপীড়নৰ বলি হৈছে, অন্যায়ৰ বিৰুদ্ধে মাত মাতিছে আৰু এনেদৰে মহিলাৰ দল সৃষ্টি কৰিছে যি এতিয়া নেতৃত্ব বহন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

এই কবিতা সংকলনখনে তৃণমূল পৰ্যায়ৰ নতুন নাৰীবাদী কঞ্চ তুলি ধৰিছে। সংগ্ৰহটোৰ কবিতাবোৰে নাৰীবাদী শক্তিৰ এক সবল অনুভূতি প্ৰকাশ কৰিছে আৰু প্ৰত্যাহানমূলক প্ৰচলিত ধাৰণাবোৰৰ বিৰুদ্ধে মহিলাসকলে দেখুওৱা প্ৰতিৰোধক ৰূপ দিছে।

মহিলাসকলে পিতৃতান্ত্ৰিক সমাজত বৰ্তি থকা দমন-নিপীড়ন, সামাজিক স্থান আৰু পৰিচয়ৰ সীমাবদ্ধতাৰে নিৰ্যাতনৰ উন্নৰজীৱী হিচাপে তেওঁলোকৰ বাস্তৱ অভিজ্ঞতাৰ প্ৰকাশৰ জৰিয়তে নিজৰ নাৰীবাদী পৰিচয় দাঙি ধৰিছে।

কিছুমান অভিযোগ ধেমেলীয়া, কিছুমান নিভীক, কিষ্ট সকলোৱে অৰ্থপূৰ্ণ বার্তা প্ৰদান কৰে।

আহক, শক্তিশালী হওঁ আৰু অনুপ্ৰাণিত কৰোঁ। হতাশাৰ মাজতে সদায় আনন্দ থাকে।

আমাৰ ভগীৰথ সুদৃঢ় হওক!!

অনুবিতা পাঠক
কাৰ্যবাহী সঞ্চালক (ভাৰপ্রাপ্ত) আৰু ৰাজ্যিক সমন্বয়ক, নৰ্থ ইষ্ট
নেটৱৰ্ক, অসম

সম্পাদনা - ৰশ্মিৰেখা বৰা
ফ্রেট্চ - বৈশালী গার্গ
প্ৰকাশক - নৰ্থ ইষ্ট নেটৱৰ্ক
৭ বি, জে এন বৰুৱা পথ, যোৰপুখুৰী, গুৱাহাটী
www.northeastnetwork.org

মুদ্ৰণ - লিপি, হেদায়েৎপুৰ, গুৱাহাটী - ৩

© নৰ্থ ইষ্ট নেটৱৰ্ক
মাৰ্চ, ২০২৩

সৃজনী- নাৰী কথা

প্ৰতিৰোধ আৰু প্ৰতিবাদৰ গাথা

সূচীপত্ৰ

বহু যুগ আগতেই কলমটো আঁতৰাই হাতত তুলি দিয়া হৈছিল হেতা
আৰু বাঢ়নী। জীৱনটো বন্দী হৈ গৈছিল ৰাখনীঘৰৰ ধোঁৱা, চেৰাশালিৰ
আন্ধাৰ আৰু আগবাৰী-পিছবাৰীৰ সীমাত। তথাপিও কেতিয়াৰা বুকু দহি
থকা কথাবোৰ উকা কাগজখনক কৈ নিজকে অলপ সাম্ভাৱ্য আৰু সকাহ
দিবলৈ, নিজকে বুজি পাবলৈ, যন্ত্ৰণাৰ মাজত নিজকে এখন্তেক বিচাৰি
পাবলৈ, নিজৰ সৈতে কথা পাতিবলৈ অথবা আন কাৰোবোৰ কামত
আহিবলৈ ক'বলগীয়া কথাবোৰ কৈ যাওঁ বুলি তেওঁলোকে পুনৰ সকলোৰে
অজানিতে কলমটো তুলি লয়। কিন্তু শব্দবোৰ ক'বৰাত গুলুম পাতি
থাকে। ইমান দিনৰ নীৰৱতাত আঁতৰি যোৱা শব্দবোৰ কাষলৈ আহিবলৈ
পাহৰে। ভাষাত আউল লাগে, জঁট ভাঙিবলৈ লৈ তেওঁলোক বাৰে বাৰে
বিতত হয়। কিন্তু নাভাগৰে।

ইমান সহজতে ভাগৰি পৰিলে জীৱন কেনেকৈ চলে...

তাৰেই ফলশ্ৰুতি এই কবিতা।

এই সংকলনৰ আঠত্ৰিশটা কবিতাই দুখ-যন্ত্ৰণাৰপৰা ওলাই আহি
পুনৰ জী উঠাৰ সেই কাহিনীবোৰ কৈছে— যিবোৰ কাহিনীৰ মাজত আমি
আছোঁ, সংগ্ৰাম কৰিছোঁ, প্ৰতিৰোধ গঢ়ি তুলিছোঁ আৰু জিকিছোঁ।

এয়া আমাৰ সকলোৰে কথা, সকলোৰে কবিতা।

ৰশ্মিৰেখা বৰা

২৬ মাৰ্চ, ২০২৩

মইনাভাগৰোঁ / প্ৰতিভা ঠাকুৰীয়া / ৭

ডাষ্টবিন / স্বপ্নাজ্যোতি বৰুৱা / ৮

বৎনা / দিপালী চহৰীয়া / ৯

আমাৰ সপোনৰ হেঁচাত ক'ত লুকায় আইৰ সপোনবোৰ / মঞ্জু মজুমদাৰ / ১০

মইনাভাগৰোঁ / ভানু বাভা / ১১

বিজয়নী / ভৰানী ডেকা / ১২

মা / এলিজা বেগম / ১৩

কবিতা / ভদ্ৰেশ্বৰী চহৰীয়া / ১৪

শিমলু / পূর্ণিমা বড়ো / ১৫

জীৱন / গীতা মজুমদাৰ / ১৬

হতাশা / প্ৰমিলা নাথ / ১৭

অধিকাৰ / বিনীতা শইকীয়া দেৱী / ১৮

নাৰী কি তুমি নুবুজিবা / চম্পা বৰুৱা / ১৯

সংগ্ৰাম / মিনাক্ষী চহৰীয়া / ২০

কবিতা / প্ৰাণজিতা ডেকা / ২১

ভগা সপোন / কনিকা নাথ / ২২

বেদনা / প্ৰণীতা মজুমদাৰ / ২৩

মা / মৃগাক্ষী শইকীয়া বৰা / ২৪

নাৰী / ভগা বৰা / ২৫

যন্ত্ৰণাৰ মাজৰপৰা উঠি আহোঁ / বন্দনা ডেকা / ২৬

আধুনিক সম্পোন / অঞ্জলী ডেকা / ২৭
 জীৱন সংগ্রাম / জয়াৰাণী দাস / ২৮
 প্ৰথম যেতিয়া তোমাক লগ পাইছিলোঁ / চিশু কলিতা / ২৯
 নাৰী / কবিতা বৰুৱা / ৩০
 বহাগ / ভানু চহৰীয়া / ৩১
 গাঁৱৰ জীয়ৰী মই / দিপালী বড়া / ৩২
 পচোৱা বতাহ / মৃদুলা সন্দিকৈ কোৱৰ / ৩৩
 সম্পোন যেতিয়া ভাগে / উষাৰাণী দেৱী / ৩৪
 বিশাদ / অপৰ্ণা চুতীয়া / ৩৫
 চিৰসেউজী মই / জুনুমণি দাস / ৩৬
 প্ৰকৃতি / মামণি পাঠক / ৩৬
 দেউতা / কৰবী নাথ / ৩৭
 আবেগ / নমিতা গণে / ৩৮
 মোৰ ব্যৰ্থ সম্পোন / অনজালি বড়ো / ৩৯
 সাহসী নাৰী / বৰী কোৱৰ গণে / ৪০
 নাৰী / মৃদুলা সন্দিকৈ কোৱৰ / ৪১
 শক্তিশালী / দিষ্টী বড়ো বাভা / ৪২
 মই জীয়ৰী / ললিতা মজুমদাৰ / ৪৩
 গীত / ৪৪
 বিহুাম / ৪৫

প্ৰতিভা ঠাকুৰীয়াৰ কবিতা
মই নাভাগৰোঁ

শক্তিশালী নাৰী মই
 নাভাবিবা মই দুৰ্বল
 যেতিয়া গভীৰ হতশাত ভুগিছিলোঁ
 আৰু ভাগি পৰিছিলোঁ
 ভাবিছিলোঁ, জীৱনত আৰু একোৱেই নাই
 তেতিয়া এটা শব্দই মোক দিছিল সাম্ভা
 মা ! যাৰবাবে মই জীৱন যুঁজত নামিবলৈ সাজু হৈছেঁ

মই নাভাগৰোঁ
 মাৰ-গিত খাই থকাতকৈ
 মই নিজৰ ভৱিত থিয় দিবলৈ সাজু
 মই নাভাগৰোঁ

কিহত কম বুলি ভাবিছা মোক
 মই এজনী শিপিনী - তাঁতত বচোঁ সম্পোন
 মই এজনী ৰোৱনী - পথাৰত গজাওঁ আশা

তোমাৰ অত্যাচাৰে মোক বাধা দিব নোৱাৰে
 আকাশ ধিয়াই মই উৰোঁ
 মই নাভাগৰোঁ □

(সৰপাৰা, কামৰূপ)

স্বপ্নাজ্যোতি বরুবাৰ কবিতা
ডাষ্টবিন

মা মোৰ বুকুখন বৰকৈ বিষাইছে
ডিডিটো শুকাই গৈছে
তোমালৈ বৰকৈ মনত পৰিছে

ক'ত মই, ক'ত পেলাই দিলা মোক
কেনেকৈ থাকিম বাক তোমাৰ অবিহনে
এই লেতেৰা ডাষ্টবিনত
উস মা, কোন কাপুৰুষৰ কামনাৰ বলি হ'লা তুমি
যাৰ বাবে তুমি মোক এনেকৈ ডাষ্টবিনত পেলাই দিলা
যাৰ বাবে মই আজি জন্ম হৈয়ো মৃত্যুৰ ক্ষণ গণিছো

মই পৰিচয়বিহীন হ'ম বুলি তুমি ভয় কৰিলানেকি মা ?
মই তোমাৰেই তেজ মঙহেৰে জন্মা
তোমাৰ পৰিচয়েই মোৰো পৰিচয়
নেলাগে সেই নিষ্ঠুৰ পিতৃৰ নাম যি গুচি গ'ল আমাক এৰি

আহ কি নিৰ্মম প্ৰচণ্ড আঘাত
স্বৰিব হৈ বৈছে শৰীৰৰ সমস্ত শিৰা-উপশিৱা
ৰূদ্ধ হৈছে শ্বাস-প্ৰশ্বাস
তুমি মোক তুলি লোৱা মা
এই নিৰ্দয় সমাজত
একেলগে গঢ়িম আমাৰ নতুন পৰিচয় □

(হালোৱা গাঁও, গোলাঘাট)

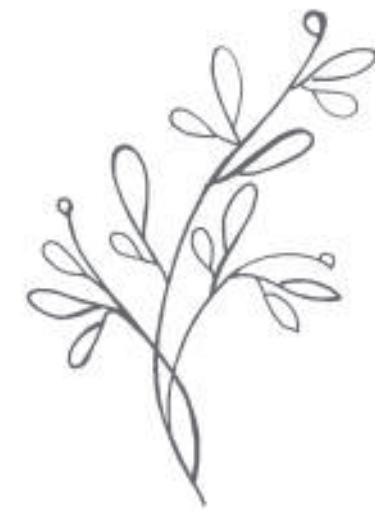
দিপালী চহৰীয়াৰ কবিতা
বথ়না

তুমি নাভাবিবা মই মৰি গৈছো বুলি
তোমাৰ জিঘাংসাই মোক হত্যা কৰা বুলি যদি ভাবিছা
সেয়া তোমাৰ ভাস্ত ধাৰণা

তোমাৰপৰা পোৱা প্ৰতিটো আঘাত
মোৰ বাবে একো একোটা আশীৰ্বাদ হৈ
মোক শক্তিশালী কৰি তুলিছে
তোমাৰ বিৰক্তে যুঁজ দিবলৈ
আৰু জীয়াই থাকিবলৈ

নাৰী মই নহওঁ অবলা
দুৰ্বল, ভয়াতুৰ
তুমি কৰা বথ়নাৰ পাছত
আজি মই বেছিহে শক্তিশালী □

(দ্বঃ)

ମଞ୍ଜୁ ମଜୁମଦାରର କବିତା

ଆମାର ସପୋନର ହେଚାତ କ'ତ ଲୁକାଯ ଆଇର ସପୋନବୋର

ଆମି ସପୋନ ଦେଖୋ ମାତ୍ରବ ଗର୍ଭବପରାଇ
ଗର୍ଭବପରା ଓଲାଇ ପୃଥିରୀ ଚୋରାର ସପୋନ

କିନ୍ତୁ ଆଇର କଟ୍ଟକ ଆମି ବୁଜି ନାପାଓଁ

ଆମି ସପୋନ ଦେଖୋ ଡାଙ୍କର ମାନୁହ ହୋରାର
କିନ୍ତୁ କ'ବାତ ହେବାଇ ଯାଯ ଆଇର ଦୁଖ-କଟ୍ଟବୋର

ଆମି ସପୋନ ଦେଖୋ ବିଯା ହୈ ସଂସାର କରାର
କିନ୍ତୁ ବୁଜି ନାପାଓଁ ଆଇର ନିଃସଂଗ ମନର ଦୁଖ

ଆମାର ସପୋନର ହେଚାତ କ'ତ ଲୁକାଯ ଆମାର ଆଇର ସପୋନବୋର □

(ସରପାରା, କାମରୂପ)

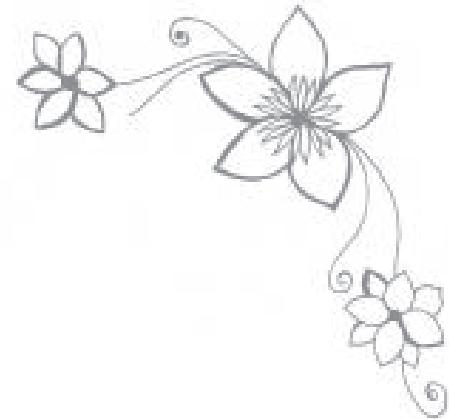
ଭାନୁ ବାଭାର କବିତା
ମହି ନାଭାଗରୋଁ

ଯିଯେଇ କାମ ନକରୋଁ କିଯ ମହି ନାଭାଗରୋଁ
ଦେଉତାକ ନୋହୋରାକୈ ଚାରିଜନୀ ଛୋରାଲୀକ ମହି ଡାଙ୍କର କବିଛୋଁ
ସାହସରେ ଜୀଯାଇ ଆଛୋଁ
ତଥାପିତୋ ଭାଗରା ନାଇ, ନାଭାଗରୋଁ
କାମ କବି ଯାମ

କୋନୋବାଇ ପ୍ରବ୍ୟଳନା କରିଲେଓ
ଆଘାତ କରିଲେଓ
ମହି କାଣ ନିଦିଓଁ ଆରୁ ଭାଗର ନାୟାଓଁ
ମହି ଦହର ବାବେ କାମ କବି ଯାମ

ଜୀଯାଇ ଥକାଲେକେ କେତିଯାଓ ନାଭାଗରୋଁ
ନାଭାଗରୋଁ □

(ନିଜଡଳା, ଓଡାଲପୁରି)

ভবনী ডেকার কবিতা
বিজয়ীনী

মই শক্তিশালী নাৰী
দৃঢ় হৈ থাকি ভালপাওঁ
আশা আৰু সপোনবোৰ
জুলন্ত শিখাৰ দৰে থাকিবনে
এদিন সপোনবোৰ ফলিয়াবনে

প্রতিদিনৰ সংগ্রাম নেওচি মই হ'ম জয়ী
কাৰণ মই শক্তিশালী □

(সৰপাৰা, কামৰূপ)

এলিজা বেগমৰ কবিতা
মা

মনৰ মাজত তোমাৰ ছবি মা
অনুভৱ কৰোঁ তোমাৰ ত্যাগ
তুমি পাৰ কৰা প্ৰতিটো পল
মোৰ চকুৰ পতাত আজিও সজীৱ

খাৰলৈ মন যোৱা নাই বুলি আগবঢ়াই দিয়া
তোমাৰ ভাতৰ কঁহীখনৰ কথা
আজিহে অনুভৱ কৰিছোঁ মা

দেউতা আহিব বুলি খৰধৰকৈ আজিৰ হৈ
আমাক নিচুকাই শুৱাই দিয়া কথা আজি বাৰকৈ উপলক্ষি কৰিছোঁ
আজিও মনত আছে সেই ভয়াল বাতিৰোৰ

কিয় ইমান সহিছিলা তুমি
কি পালানো তুমি
অকালতে দেখোন যাৰ লগা হ'ল

এতিয়া আগৰ দৰে নহয় মা
সময় যে বহুত সলনি হ'ল □

(জেকচন গ্রাণ্ট, গোলাঘাট)

ভদ্রেশ্বরী চহৰীয়াৰ কবিতা
কবিতা

নিজকে পাহৰি গৈছিলোঁ
মন গৈছিল মৰি যাবলৈ

নাই মই আৰু কেতিয়াও দুৰ্বল নহওঁ
দুখ-কষ্টৰ ফল এদিন মিঠা হ'ব
সুখ পাম বুলি ধৈর্য্য ধৰি আছোঁ
মনত যদি মোৰ কেতিয়াৰা আঘাত লাগে
তাঁতশালত বহিয়ে মই দুখ পাতলাওঁ □

(গণকপাৰা, ওদালগুৰি)

পূৰ্ণিমা বড়োৰ কবিতা
শিমলু

ঘৰৰ সমুখৰ শিমলু জোপাত
যেতিয়া ফুল ফুলে
মনটো আনন্দত উঠলি উঠে
এটি নতুন আশা জাগে

তুমি যেন আকৌ উলটি আহিবা
মোৰ কাষলে □

(২নৎ কলাইগাঁও, ওদালগুৰি)

গীতা মজুমদারৰ কবিতা

জীৱন

জীৱনক হাঁহিৰে জুখিলে কি হ'ব
এদিন সকলো মাটিৰ লগত মিলিবই লাগিব
জীৱন মানে কাৰোবাৰ হাঁহিৰ পাত্ৰ
কাৰোবাৰ কাৰণে জীৱনটো উচৰ্গা কৰা
আৰু কাৰোবাৰ নিৰ্যাতনৰ বলি হোৱা

সপোন যেতিয়া ভাগে
মনবোৰো ভাগে
পানীৰ চৌৱে উটুৱাই নিয়াদি সপোনবোৰো উটি যায়
মাদমাহৰ ভেলাঘৰৰ দৰে পুৰি ছাই হৈ যায়

ঘৰ এখন ভগাৰ পাছত আকো পতাত যিমান সময় লাগে
সপোন ভগাৰ পাছত আকো দেখিবলৈ বেছি সময় লাগে
তথাপি স্তৰ্দ্ধ নহয় জীৱন □

(সৰপাৰা, কামৰূপ)

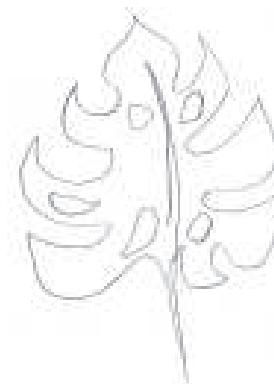
প্ৰমিলা নাথৰ কবিতা হতাশা

মই জীয়াই থাকিবলৈ ভয় খাইছিলোঁ
দিক-বিদিক হেৰুৱাই পেলাইছিলোঁ
কেনেকৈ পাহৰোঁ সেই জঘন্য দিনবোৰৰ কথা
পাহৰি পেলাইছো মই মোক

কিমান যে ৰঙীণ সপোন বুকুত বাঞ্ছি লৈ ওলাই আহিছিলোঁ
অলেখ অযুত আশা লৈ এখন নতুন ঘৰলৈ
নতুন সম্বন্ধৰ বাঞ্ছি এটা
নতুন জীৱন গঢ়িবলৈ

নাই নাই
এয়া মই কি ভাবিছোঁ
মই জীয়াই থাকিব লাগিব
মোৰ বাবে নহ'লেও এই সমাজৰ বাবে
নিৰ্যাতনৰ বিৰুদ্ধে মই আগুৱাই যাবই লাগিব
মই আৰু নিজকে দুৰ্বল বুলি নাভাবোঁ
চকুৰ পানীৰে হতাশাবোৰ ধুই পেলাব লাগিব □

(নাৰিকলি, দৰঃ)

বিনীতা শহীকীয়া দেৱী
অধিকার

যিদিনা মই অকলশৰীয়া হৈ পৰিছিলোঁ
সেইদিনা মই হতশা আৰু নিৰাশাত ভুগিছিলোঁ
আৰু ভাবিছিলোঁ
এই পৃথিৰীত মই সকলোতকৈ দুখী

ক'লৈ যাওঁ কি কৰোঁ একোৱে বুজা নাছিলোঁ
সেই দিনাৰপৰা আৰস্ত হৈছিল মোৰ জীৱনৰ প্ৰথম ঘুঁজ

বিচাৰিছিলোঁ নিজৰ অধিকাৰ
আৰু মই মই হৈ নিজক প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ
সাহসগোটাইছিলোঁ

প্ৰতিবাদ কৰাৰ মানসিকতাৰে
ওলাই আহিছিলোঁ ৰাজপথলে □

(দেৱীগাঁও, শ্বেতমদাৰ, দৰৎ)

চম্পা বৰুৱাৰ কবিতা নাৰী কি তুমি নুবুজিবা

নাৰী কি তুমি নুবুজিবা
সেয়ে তুমি মোক শিকলিৰে বাঞ্ছিছ'
কিন্তু বান্ধি ৰাখি নোৱাৰিবা জিনিব
এই কথা পদে পদে মনত ৰাখিবা

এতিয়া নাথাকোঁ শিকলিৰ বাঞ্ছত
সংগ্ৰাম কৰি যাম আমাৰ জীৱনত
যিমান দিলা শাৰিবীক মানসিক নিৰ্যাতন
আৰু নসহোঁ

এতিয়া আমি পুনৰ জী উঠিছিঁ
নোৱাৰিবা দমাই ৰাখিব
অন্ধকাৰলে আৰু ভয় নকৰোঁ
নিজৰ ঠিকনা বিচাৰি ল'ব
নিজৰ বলেৰে □

(কৰেইচুবা, দৰৎ)

মিনাক্ষী চহৰীয়াৰ কবিতা
সংগ্ৰাম

কত যে বাধাৰ প্ৰাচীৰ ভাঙি ওলাই আহিছোঁ
কঁঘ শৰীৰে হেঁচি ধৰে

তথাপি মনৰ অদম্য হেঁপাহক
জীয়াই বাখিছোঁ

দায়িত্ব কৰ্তব্যৰ মাজতে
যন্ত্ৰণাবোৰ লৈ যুঁজি আছোঁ
জীয়াই থকাৰ বাবে কৰিছোঁ সংগ্ৰাম □

(শীতলাবড়ী, দৰং)

প্ৰাণজিতা ডেকাৰ কবিতা
কবিতা

জীৱনৰ আধাতে ভাগি গ'ল প্ৰথম প্ৰেমৰ সপোন
প্ৰেমে নামানে জাতি-বিচাৰ নামানে টকা-পইচা

সেই সময়বোৰ কি যে ভাল আছিল
কিন্তু এতিযা মই অকলশৰীয়া
কাৰোবাৰক সঁচা অন্তৰেৰে ভাল পাই মই বহুত ভুল কৰিলোঁ
কাৰণ তুমি মোক প্ৰতাৰণা কৰিলা □

(মাকেলীকান্দা, ওদালগুৰি)

কনিকা নাথৰ কবিতা
ভগা সপোন

অন্তৰ নিঃত কোণত
সঁচি বখা মৰমেৰে
মই যেতিযা তোমাৰ ওচৰলৈ আহিছিলোঁ
মোৰ মন হৈ পৰিছিল উন্মাদ
তোমাৰ হিযাৰ উমাল আদৰণীয়ে
মোৰ মন জয় কৰিছিল
তোমাৰ সাহস, তোমাৰ উৎসাহ
তোমাৰ প্ৰেৰণাই মোক আগুৱাই নিবলৈ ধৰিছিলহে

যিদিনা আহিছিল তোমাৰ সেই খৰৰটি
তুমি যে আৰু নাই
মোৰ ওচৰণপৰা তুমি বহু দূৰলৈ গুচি গ'লা
মোৰ সপোন ভাগি চূৰমাৰ হৈ পৰিছিল □

(শ্রেতমদাৰ, দৰঃ)

প্ৰণীতা মজুমদাৰৰ কবিতা
বেদনা

সুখৰ লগতে দুখ থাকে
দুখেৰে গধুৰ হয় পৃথিৱী
তথাপি জীয়াই থকাৰ সপোন দেখোঁ

মন বলীয়া হয়
মন উৰণীয়া হয়
শিমলু তুলাৰ দৰে
ভগা আশাৰোৰো উৰে
জীয়াই থকাৰ হেঁপাহত □

(সৰপাৰা, কামৰূপ)

মৃগাঙ্কী শহিকীয়া বৰাৰ কবিতা
মা

মা কিমানযে কষ্ট কৰি তুমি আমাক জন্ম দিলা
নিজৰ আশা-আকাঙ্ক্ষাক জলাঞ্জলি দি আমাক ডাঙৰ কৰিলা
তোমাৰো আছিল কিছুমান সপোন
কিছু আৰেগ অনুভূতি
পূৰ নকৰিলা কেৱল আমাৰ স্বার্থত

আমি ডাঙৰ হ'লোঁ উৰিবলৈ শিকিলোঁ
গুচি আহিলোঁ নিজৰ বাটে
তোমাক অকলশৰীয়া কৰি

তুমি নাকান্দিবা মা
তোমাৰ ত্যাগৰ মূল্য দিম
তোমাৰ সন্তান বুলি

জীৱনৰ বাটত আগবাঢ়ি যাম
তোমাৰপৰা পোৱা শিক্ষাবে
ক'বাত থমকি ব'লেও
দুণ্ড সাহসেৰে আগবাঢ়ি যাম
তোমাক সুৱৰি □

(পংক্রিয়াল, গোলাঘাট)

ঝণা বৰাৰ কবিতা
নাৰী

সকলোৱে কয় তুমি মহান, তুমি নদী, তুমি বৰগছ
তথাপি সদায় তুমিৱে লাঞ্ছিতা, তুমিৱে ধৰ্মিতা, নিপীড়িতা

আকৌ তোমাকেই কয় পুৰুষৰ অধীংগিনী
অথচ তোমাৰেই নাই কোনো অধিকাৰ

কাৰো মিঠা কথাত আৰু নাযাবা ভোল
নাৰীয়ে নাৰীৰ হোৱা সহায়ৰ মূল □

(পোৱাবাংলা, পাৰ্বতীপুৰ, গোলাঘাট)

বন্দনা ডেকার কবিতা

যন্ত্রণার মাজবপৰা ওলাই আছেঁ

যন্ত্রণার মাজবপৰা ওলাই আছেঁ

সকলো কামবপৰা আঁতৰি যেতিয়া এক নতুন আশা বিচাৰি ফুৰোঁ
আৰু সেয়া সফল কৰিবলৈ চেষ্টা কৰোঁ

কিন্তু বাবে বাবে বাধা
প্রতিখোজতে বিঘিনি
জীৱনত আশাবোৰ বৈ যায়
চিনাকি মানুহেই অচিনাকি হৈ যায় □

(মাকেলীকান্দা, ওদালগুৰি)

অঞ্জলী ডেকার কবিতা

আধৰৰা সপোন

অলেখ আশা আৰু সপোন লৈ জীয়াই আছেঁ
হেঁপাহ অনেক কিন্তু সমুখত বাধাৰ পাচীৰ
সপোনবোৰ আধৰৰা হৈ ৰয়

কিন্তু থমকি নৰওঁ
সকলো নেওচি আগুৱাই যাম □

(নিজডলা, ওদালগুৰি)

জয়াৰাণী দাসৰ কবিতা
জীৱন সংগ্রাম

এই পৃথিবীত জনমিলোঁ আমি
আমাৰ দুখ সুখ লৈয়ে সংগ্রাম
সাহসেৰে খোজ দিব শিকি
আগবাঢ়ি যোৱা
এয়ে আমাৰ সংগ্রাম

আনৰ দুখত দুখী হৈ
সুখ বিলাবলৈ
আৰু আনৰ সুখত সুখী হৈ পোহৰ বিলাবলৈ
আমাৰ জীৱন সংগ্রাম

যাৰবাবে মৰিবও নোৱাৰোঁ
এয়ে আমাৰ সংগ্রাম □

(সৰপাৰা, কামৰূপ)

চিণু কলিতাৰ কবিতা
প্ৰথম যেতিয়া তোমাক লগ পাইছিলোঁ

প্ৰথম যেতিয়া তোমাক লগ পাইছিলোঁ
বুকুখন দুৰ্দুৰকৈ কঁপিছিল

ফাণুনৰ শিমলু-পলাশৰ দৰে
মন উৰি গৈছিল তোমাৰ কাষলে
নোপোৱাৰ বেদনাই হাহাকাৰ কৰি উঠে

যেতিয়া তুমি মোৰ কাষলে আহিছিলা
মোৰ মন নাচি উঠিছিল
সাগৰৰ টোৰ দৰে
মই যেন আকাশখন বুকুৰ মাজতে পাইছিলোঁ
আৰু তৰাবোৰৰ সৈতে খেলিছিলোঁ □

(দেবানন্দ, দৰঃ)

কবিতা বরুৱাৰ কবিতা
নাৰী

নাৰীৰ এই জীৱন সংগ্রাম
নুৰজে কোনেও নিষ্ঠুৰ ইমান
নাৰীৰ এই সমস্ত চৌষট্টি জঞ্জল
পাৰিবনে পুৰুষে চস্তালিবলে
নাৰীয়ে কৰাৰ দৰে শৃংখলাবদ্ধভাৱে
ঘৰৰ সকলো কামৰ আঁত মাৰিবলে

নাৰীয়েই গৃহিণী নাৰীয়েই শিপিনী
নাৰীয়েই পথাৰৰ ৰোৱনী দারনী
নাৰীয়ে সংসাৰৰ সমস্ত কাম কৰিও
শাৰীৰিক মানসিক নিৰ্যাতনৰ বলি
কোণোবাদিনা কিবা কামত ওলাই গ'লে
সমাজে ভুনভুনায়
বুজিব নোখোঁজে কি কামত ওলাই যায়

কেৱল বদনাম দিয়ে
এইজনীয়ে ৰোলে মতা বিচাৰি যায় □

ভানু চহৰীয়াৰ কবিতা
বহাগ

বহাগ মানেই বলিয়া
সেউজীয়া গছে সলালে পাত
চোল পেঁপাৰ মাত শুনি
নাচনিহঁতৰ তৎ হেৰাল গাত

চুলীয়ালৈ বাট চাই নাচনিহঁত আছে বৈ
পদুলিৰ মূৰত
হাতত গামোচা লৈ

বাৰিয়াৰ লগতে বৰযুণ আহিল
পৃথিবী কৰিলে ৰসাল
কপালৰ ঘাম মাটিত পেলাই
খেতিয়ক নামিল পথাৰৰ বোকাত

ৰোৱনী-দারনি সকলো মিলি
পথাৰত কৰিব খেতি
মন-প্রাণ পৰিব জুৰ
সেউজীয়া পথৰখন দেখি □

(হাতীগড়, ধেমাজি)

(নিজডলা, ওদালগুৰি)

দিপালী বড়ার কবিতা
গাঁরৰ জীয়ৰী মই

গাঁরৰ জীয়ৰী মই
গাঁৰে বোৱাৰী

তাঁতশাল মোৰ লগৰী
বুকুৰ এফাল
ইয়াতেই সপোন বচোঁ
দীনতাক নেওচি
পৰিশ্ৰমক সাক্ষী কৰি সোণসেৰীয়া বাট কাটি যাওঁ আগলৈ

ভৰসা নকৰি কাকো
হাতে কামে লাগেঁ
জগত সভালৈ বুলি
গাঁৰৰপৰাই যাত্রা কৰোঁ □

(নিজডলা, ওদালগুৰি)

মৃদুলা সন্দিকৈ কোঁৰৰৰ কবিতা
পচোৱা বতাহ

সুৰসুৰীয়া ফাণুনৰ বতাহ লৱিৰি আহিছে
বসন্তৰ আগমনত প্ৰকৃতিয়ে ন-কুঁহিপাত মেলিছে
বনৰ বাণীয়ে নাচি নাচি গান গাই
দৌৰি-ঢাপৰি আহিছে
আৰু সকলো নাৰী উদুন্দ হৈ পৰিছে

আহ ঐ আহ লৱিৰি আহ
হাতে হাত ধৰি লৱিৰি আহ
ফাণুনৰ বং সানি গাওঁ আজি মুকুতিৰ গান □

(হাতীগড়, ধেমাজি)

উষাৰাণী দেৱীৰ কবিতা
সপোন যেতিয়া ভাগে

তুমি সদায় জাগি থাকা
সাহস নেহেৰুৱা
এটি এটিকৈ গছৰ পাত সৰিলোও মনৰ আশাৰোৰ নেহেৰুৱা

তোমাৰ দেহ তোমাৰ
তাত আছে তোমাৰ অধিকাৰ
কাৰোবাৰ ইচ্ছাত উঠা-বহা নকৰিবা
কাৰণ এই তেজ-মঙ্গলৰ শৰীৰটো কেৱল তোমাৰ
এটা বঙ্গীণ জীৱন যাপন কৰাৰ অধিকাৰ তোমাৰ আছে
ধূনীয়া সারলীলভাৱে মনৰ জোখাৰে কথা কোৱাৰ
সপোন দেখাৰ অধিকাৰ কেৱল মাথোঁ তোমাৰ

কেণোবাই যদি কেতিয়াৰা
সপোনবোৰ ভাঙি পেলাৰ বিচাৰে
নীৰবে নাথাকিবা
মুক্ত কঢ়েৰে প্ৰতিবাদ কৰা
কাহানিও নাভাবিবা তুমি হাৰি গৈছা

আমি সকলো আছোঁ তোমাৰ সৈতে প্ৰতিবাদ কৰিবলৈ □

অপৰ্ণা চুতীয়াৰ কবিতা
বিষাদ

বুকুখন শিলৰ দৰে কঠিন কৰিবলৈ
কিমান কষ্ট হয় কোনে বুজিব

নাৰৰ টিঙ্গত বহি
নাও বোৱা জনেহে বুজি পায় নদী কিমান গভীৰ
বাৰে বাৰে ভুল নকৰাকৈ
কিয় বা দোষটো পৰে

কেতিয়াৰা ইচ্ছা হয়
চিএগৰি চিএগৰি ক'বৰ মন যায় মোৰ ভুল ক'ত
মন গ'লোও কাৰো আগত
মনৰ কথাবোৰ ক'ব নোৱাৰোঁ
তথাপি জীৱনটো জীয়াই থাকিবলৈ বহু হেঁপাহ □

(কৱেইচুবা, দৰং)

(ভৰালীচুক, ধেমাজি)

জুনুমণি দাসৰ কবিতা চিৰসেউজী মই

মই শুকান
কিন্তু জেতুকা পাতৰ দৰে
বৰদৈচিলাৰ লগত অহা
এটা খতু

পছোৱাই ভাঙি যোৱা
বাৰিয়া গজালি মেলা
চিৰসেউজী মই □

(সৰপাৰা, কামৰূপ)

মামণি পাঠকৰ কবিতা প্ৰকৃতি

আশা আছে জীৱনজুৰি
সফল হোৱা নাই
মন আছে হাঁহিবলৈ
আনন্দ বিচাৰি পোৱা নাই □

(সৰপাৰা, কামৰূপ)

কৰবী নাথৰ কবিতা দেউতা

যেতিয়া মই তোমাৰপৰা আঁতবি আহিলোঁ
মোৰ জীৱনৰ সকলো আশা হেৰুৱালোঁ
তুমি হয়তো ভাবিছিলা মই এজনী ভাল বোৱাৰী হ'ম
কিন্তু মই যে নোৱাৰিলোঁ তোমাক পাহাৰি
তোমাৰ মৰমসনা মাত, তোমাৰ ধেমালি
জীৱনত মই নাযাওঁ পাহাৰি

মোৰ বুকুখন সঁচাই ভাগি পৰিছিল
নিজ ব ঘৰখন যেতিয়া আহিলোঁ এৰি

দেউতা তুমি মোক কেতিয়াও নাযাবা পাহাৰি □

নমিতা গাঁথের কবিতা

আবেগ

আবেগবোৰক হেঁচা দি বখাটো বৰ কঠিন
কোনে বুজিব এজনী নাৰীৰ জীৱন যুঁজৰ কথা
জীৱন বাটৰ এন্ধাৰবোৰৰ কথা

কোনে বুজিব এজনী নাৰীৰ সুখ-দুখৰ কথা
সকলোৱে মাথোঁ দুখ কষ্ট জাপি দিব খোজে
তেওঁৰ ওপৰত □

(হাতীগড়, ধেমাজি)

অনজালি বড়োৰ কবিতা

মোৰ ব্যৰ্থ সপোন

(মূল বড়োৰপৰা অনুবাদ - বাবলী বসুমতাৰী)

সময় আহিল সময় গ'ল

আৰুমোৰ বয়সো পাৰ হৈ গ'ল

কিন্তু সপোনবোৰ ব্যৰ্থ হৈ ৰ'ল

ভাবিছিলোঁ মই পাঢ়ি-শুনি এজনী গুণী জ্ঞানী মহিলা হৈ
সমাজৰ ভালৰ কাৰণে কাম কৰিম
মা-দেউতা দাদা ভাইটিহাঁতক সুখত বাখিম
কিন্তু মোৰ আগুৱাই যোৱা বাটত বাধা আহি পৰিল
মোৰ সপোন ব্যৰ্থ হৈ ৰ'ল

এতিযা মই আগুৱাই যাবলৈ ভয় নকৰোঁ
এদিন নহয় এদিন মই সফল হ'মেই □

(নিজডলা, ওদালঞ্চি)

বৰী কঁৱৰ গাঁথেৰ কবিতা
সাহসী নাৰী

একবিংশ শতিকাৰ আধুনিক নাৰী মই
নহওঁ মই অবলা, নিচলা, নিমাত
নহওঁ মই পাতৰ তলৰ লাও

সৰৱতা মোৰ পৰিচয়
নসহোঁ কাৰো অত্যাচাৰ
ল'ব জানো দায়িত্ব
জীৱন মৰৰ কঠিন বাটত
ভাগৱি নগৰোঁ মই
খোজত খোজ মিলাই যাওঁ আগুৱাই
অপ্রতিৰোধ্য মই

এমুঠি এমুঠিকে সিঁচি যাওঁ জোনাক
এঙ্কাৰক নকৰোঁ ভয়
একবিংশ শতিকাৰ সাহসী নাৰী মই □

(হাতীগড়, ধেমাজি)

মণ্ডুলা সন্দিকৈ কঁৱৰৰ কবিতা
নাৰী

নিজকে নাভাবিবা দুৰ্বল বুলি
নাভাবিবা কেতিয়াও তুমি জীৱন যুদ্ধত জয়ী হ'ব নোৱাৰোঁ বুলি
এবাৰ মাণেঁ ভাবা
কিমানবোৰ বোজা বৈ আছা তুমি
দুহাতেৰে সামৰি আছা কিমানবোৰ কাম
কাহিলি পুৱাবপৰা দুপৰ বাতিলৈ চষ্টালি আছা গোটেইখন সংসাৰ

ইতিহাসৰ পাত লুটিয়াই চোৱা
কত' নাৰীৰ অবদান লুকাই আছে

তোমাৰ দুহাতত আছে অসীম শক্তি
নিজকে নাভাবিবা দুৰ্বল বুলি □

(হাতীগড়, ধেমাজি)

দিপ্তী বড়ো বাভাৰ কবিতা
শক্তিশালী

মই শক্তিশালী
কাৰো কথাই মোক নোৱাৰে বাঞ্ছিব
মোৰ আশা ঘৰখন আৰু সমাজখন আগুৱাই লৈ যাওঁ

মই নাৰী
লুকাই আছে অলেখ শক্তি মোৰ মাজত
কোনেও মোক নোৱাৰে ৰধিব □

(নিজডলা, ওদালগুৰি)

৪২

ললিতা মজুমদাৰৰ কবিতা
মই জীয়ৰী

মই এগৰাকী জীয়ৰী
আছে হেঁপাহ বুকুত
আছে জীয়াই থকাৰ সপোন
আছে সাহস দুৰ্নিবাৰ
হাঁহি-কান্দোনৰ সতে আছে ভালপোৱা

চিঞ্চি যাম হাজাৰ শিকলি
ভাঙ্গি যাম নিয়ম পুৰণি
আমি নহওঁ বন্দী

মই এগৰাকী জীয়ৰী
দেহত আছে মূলাগাভৰৰ বল
আছে মনত জয়াৰ সাহস

আহিলে আহক কাল ধুমুহা
ভাঙ্গি নিয়া মনৰ ঘৰখন
মই আকো উঠিম জীয়াই
আকো ৰচিম সপোন □

(কামৰূপ)

৪৩

গীত

দুচকুত অগণি জ্বলাই
দুবাহ্ত ডেউকা লগাই
আজি আহিছোঁ ওলাই
অ' আহিছোঁ ওলাই

পৰাদীনতাৰ শিকলি ছিঁড়ি
অসহায়তাৰ পোছাক খুলি
গিত্তত্ত্বৰ হাতোৱাবপৰা মুক্তি বিচাৰি ল'
শোষণ আৰু দমনৰপৰা মুক্তি বিচাৰি ল'
অ' সখী আজি মুক্তি বিচাৰি ল'

অদ্ব আকাশ অদ্ব পথাৰ
জ্ঞানৰপৰা সকলো আমাৰ
বহু সহিলোঁ অত্যাচাৰ
এইবাৰ কাঢ়ি ল'ম আমাৰ অধিকাৰ

ৰ'বৰ সময় নাই অ' সখী ৰ'বৰ সময় নাই
সুদৰত সৌ নতুন সমাজে মাতে বিভিয়াই

দুচকুত অগণি জ্বলাই
দুবাহ্ত ডেউকা লগাই
আজি আহ ওলাই

(কথা - বশিৰেখা বৰা, সুৰ - হৃষায়ন চৌধুৰী)

বিহ্নাম

১

প্ৰথমে প্ৰণামো জিলাৰে সখীহাঁত দিতীয় প্ৰণামো হৰি
তৃতীয় প্ৰণামো উপস্থিত ৰাইজলৈ
ধৰি যাওঁ নামৰে গুৰি

২

প্ৰথমে ঈশ্বৰে সৃষ্টি সৰজিলে
অ' তাৰপাছত চজিলে নাম
ভেদাভেদ নকৰি মিলিজুলি থাকিবা
গাই যাওঁ সমতাৰ গান

৩

প্ৰথমে প্ৰণামো জেং বিহ আহি গ'ল
দিতীয় প্ৰণামো লাও নহয় পাতৰ তল
তৃতীয় প্ৰণামো সখী হে, জেং বিহ আহি গ'ল, লাও নহয় পাৰ তল
অসমীয়া মহিলা আমি নহওঁ আমি কাৰো তল

৮

লাই অ' লিহিৰি ছোৱালী সন্তানক
 লাই অ' লিহিৰি হেলা নকৰিবা
 লাই অ' লিহিৰি পঢ়াশুনাত নিদিবা বাধা
 লাই অ' লিহিৰি ল'ৰা আৰু ছোৱালীক
 লাই অ' লিহিৰি সমান বুলি ভাবিবা
 লাই অ' লিহিৰি তেহে হ'ব সুখৰ এই ধৰা

৫

জেং বিহু হুঁচিৰি আমি আহোঁ গুজৰি
 মনতে শপতটি লৈ অ' লগৰীয়া
 সমতাৰ অধিকাৰ আঁজুৰি আনিমেই
 কথায়াৰ সবে মিলি শুনা অ' লগৰীয়া

৬

মোৰ জান পমিলা ঔৰে গছতে
 মোৰ জান পমিলা মৌৰে বাহে ল'লে
 মোৰ জান পমিলা আহা সবে পাৰি খাওঁ
 মোৰ জান পমিলা এটকি বাপেৰে পুথি আনি দিয়া
 মোৰ জান পমিলা একেলগো স্কুললৈ যাওঁ

৭

জাতি বাহৰ টকাটি বনাই লোৱা ভনীটি
 বিহু মাৰিবলৈ যাওঁ
 পঢ়াশুনা কৰিবা নয়া নদী নয়া কুল
 নির্যাতন নসহিবা নয়া নদী নয়া কুল
 পঢ়াশুনা নেৰিবা হে নয়া নদী নয়া কুল
 খোপাত মাৰোঁ আশাৰ ফুল
 দুহাততে সপোনৰ বোল

৮

ৰিণিকি ৰিণিকি দেখোঁ সভাথলী, দেখোঁ সভাথলী
 ব'লা সখী তালেকে যাওঁ
 হাততে কলমটি মুখতে হাঁহিটি, মুখতে হাঁহিটি
 ব'লা সখী তালেকে যাওঁ

୯

ଏ ଜାନ ଏଇ ତାପଲୁକା ଚରାଯେ

ଜାନ ଏଇ ତାପେ ତାପେ ଚରିଲେ

ଜାନ ଏଇ ତାପେ ତାପେ ଚରିଲେ

ଜାନ ଏଇ ବାଘଲୈଓ ନକରେ, ବାଘଲୈଓ ନକରେ ଭୟ

ଏ ଜାନ ଏଇ ଆମାରେ ମାଜନୀ,

ଏ ଜାନ ଏଇ ମହାକାଶ ଅମିଲେ

ଏ ଜାନ ଏଇ ମହାକାଶ ଅମିଲେ

ଏ ଜାନ ଏଇ ସମାଜଲୈ ନକରେ

ସମାଜଲୈ ନକରେ ଭୟ

(ସଂଯୋଜନ - ନର୍ଥ'ଇଷ୍ଟ ନେଟ୍ରର୍କ)